

	Tilsynsrapport etter samtidig tilsyn ved Hole Renseanlegg	UTKAST TIL RAPPORT NR. 04/2008
---	--	---

Postadresse:	Viksveien 30, 3530 Røyse	Dato for tilsynet:	21.05.2008
Besøksadresse:			
Organisasjonsnr:	974593300		
Regelverk:	Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeide i virksomheter (Internkontrollforskriften)		
Kommune:	Hole		
Saksnr:		Rapportdato:	29.05.2008
Arkivnr:			
Tilstede fra virksomheten:	Finn Løken, Driftsansvarlig Steinar Jensen, Tjenesteleder teknisk eiendom	Tilstede fra tilsynsmyndighetenes kontrollgruppe:	Bodil Margrethe Larsen, Brannvesenet Håkon Dalen, Fylkesmannen Arne Helle og Åsmund Fleten, Ringeriks-Kraft Unni Hauk Bjerkeli, Arbeidstilsynet

Kontaktperson i virksomheten: Finn Løken

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert ved tilsyn i virksomheten 21.05.2008. Tema for tilsynet var virksomhetens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Det ble lagt særlig vekt på hvor godt virksomheten kunne dokumentere hvordan farer og problemer blir kartlagt og risikovurdert, og på hvilke tiltak som har blitt iverksatt på grunnlag av egenaktiviteter innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.

Hovedkonklusjon: Virksomheten jobber godt med helse-, miljø- og sikkerhet. Det fellesavviket som kommer fra alle deltagende etater går på å dokumentere hvordan virksomheten jobber med risikovurdering og kartlegginger og samle dette i et overordnet dokument. Dette vil gjøre risikovurderingen betydeligere oversiktlig og brukervennlig.

Virksomheten oppnådde svært god renseseffekt for fosfor i 2006 og i 2007, med et gjennomsnitt på 96 %. Virksomheten kunne også dokumentere god renseseffekt for organisk materiale, ved at sekundærrenseseffekten ble oppfylt både i 2006 og i 2007.

Verifikasjonen påviste 3 avvik og 4 anmerkninger.

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn ved Hole renseanlegg 21.05.2008. Verifikasjonen inngår som en del av de planlagte og samtidige tilsyn i regionen for 2008.

Formålet med tilsynet er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Tilsynsmyndigheten fokuserer spesielt på områder som har betydning for virksomhetens praktiske gjennomføring av internkontroll (HMS).

Tilsynet omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende.
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt.
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt.

Tilsynet ble gjennomført ved granskning av de dokumenter som beskriver de helse-, miljø- og sikkerhetsaktiviteter som virksomheten skal utføre og dokumente. Granskningen ble gjennomført i møte med sentralt plasserte personer i organisasjonen.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under tilsynet.

- AVVIK defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- ANMERKNING er forhold som ikke omfattes av definisjon for avvik, men som tilsynsmyndighetene mener det er riktig å påpeke for å ivareta helse-, miljø og sikkerhet.

2. Dokumentunderlag

- Aktuelle lover og forskrifter
- Dokumentasjon etter tidligere tilsyn som tilsynsetatene har gjennomført i virksomheten
- Virksomhetens egen fremlagte dokumentasjon knyttet til daglig drift og forhold av betydning for helse, miljø og sikkerhet.
- Utslippstillatelse for avløpsvann inkludert overvann fra Hole kommune av 26. februar 2002

Særlig aktuelle lover og forskrifter:

Arbeidsmiljøloven med forskrifter

Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr med forskrifter

Brann- og eksplosjonsvernloven med forskrift

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)

3. Avvik

Avvik 1.

Virksomheten kunne ikke dokumentere at det er foretatt kartlegginger av farer og problemer og på denne bakgrunn vurdert risiko, samt utarbeidet planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), bestillingsnr. 544 § 5 annet ledd punkt 6.

Kommentarer:

Alle fire tilsynsetatene stiller samme krav i forholdt til at virksomheten skal kunne dokumentere på hvilken måte det er foretatt kartlegginger, risikovurderinger og utarbeidet planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Det ble ikke fremlagt en slik samlet dokumentasjon for de deltagende etater. Ved å ha en samlet risikovurdering vil virksomheten få et mer oversiktlig verktøy som videre kan benyttes i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.

Avvik 2:

Internkontrollen på det elektriske anlegget var ikke tilpasset virksomheten.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 1. ledd.

Avvik 3:

Virksomheten manglet rutiner for kalibrering av vannmengdemåleren i avløpsrensseanlegget.

Avvik fra:

Forskrift nr. 1127 av 12. juni 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd nr. 7.

Kommentarer:

Korrekte vannmengdemålinger og vannprøveuttak er en forutsetning for å kunne bestemme avløpsanleggets utslipp, og derved å kunne vurdere om virksomheten oppfylder vilkårene i utslippstillatelsen. Ifølge forurensningsforskriften § 14-11 skal vannføringen ved Hole avløpsanlegg måles med en usikkerhet på maks 10 % når vannprøver tas. Det er derfor viktig å ha faste rutiner for å kontrollere måleapparatene. Ved inspeksjonen opplyste representantene for virksomheten at anleggets vannmengdemåler ble installert i 2001. Representantene sa videre at vannmengdemåleren ikke har blitt kalibrert siden installasjonen. Ifølge anleggets representanter vurderes målte vannmengde fortløpende i daglig drift. Større avvik vil derfor fort kunne avsløres. Vi mener likevel at det er nødvendig å kalibrere vannmengdemåleren med jevne mellomrom for å sikre at måling av vannføringen blir tilstrekkelig korrekt over tid. Virksomheten må sørge for å etablere rutiner for kalibrering vannmengdemåleren i avløpsrensseanlegget. Rutinene og dokumentasjon på at rutinene følges skal være skriftlig.

4. Anmerkninger:**Anmerkning 1:**

Virksomheten gjennomfører pr i dag ikke brannvernopplæring eller brannøvelser. På bakgrunn av nevnte branntilløp i kompressor og øvrig stor slitasje på materialer mener brannvesenet det kunne være på sin plass å ta det inn som en fast rutine. Det er av største viktighet at nyansatte og vikarer får en grunnleggende brannvernopplæring før de settes i arbeid.

Anmerkning2:

Det var ikke utarbeidet branninstrukser eller handlingsplaner. Å vite **hvem som gjør hva** i en krisesituasjon eller hendelse kan være med på å spare tid og ressurser. Oppslag på vegg kan være et hjelpemiddel, og at virksomheten tenker gjennom hva de skal gjøre om en hendelse skulle finne sted.

Anmerkning 3:

Kontroll av håndsløkkeutstyr gjøres pr i dag av personell på bygget. Vedlikehold av håndsløkkere bør utføres etter NS 3910. Vedlikehold av slangetromler bør utføres etter NS-EN 671-3.

Anmerkning4:

Det må velges installasjonsmateriell som tåler eksponering av korrosive og forurensende stoffer. Jfr. Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg og NEK 400.

5. Diverse:

Sekundærrenssekrevet

Hole avløpsanlegg har per i dag ikke krav til sekundærrensing. Anlegget tilfredsstilte likevel sekundærrenssekrevet i 2006 og i 2007 (analysetall fra anlegget). Ifølge virksomhetens representanter vil det neppe bli endringer ved anlegget i løpet av de neste 10 årene som fører til at sekundærrenssekrevet inntre (se kommentarer til forurensningsforskriftens kapittel 14 på www.sft.no – Regelverk).

Endringer i regelverk

Kommende endringer i forurensningsregelverket ble diskutert. Endringene gjelder forurensningsforskriften §§ 14-5 om driftstid for utslipp fra overløp og 14-11 om akkreditering av prøvetaking. Ifølge virksomhetens representanter har de planer om å få installert nytt utstyr for registrering av driftstid for overløp. Virksomheten arbeider med å få innført akkreditert prøvetaking før 1. januar 2009.

PCB

Informasjonsark 2394/2008 om PCB fra Statens forurensningstilsyn ble delt ut ved tilsynet. Ifølge virksomhetens representanter er det ikke lysarmaturer med PCB-holdige kondensatorer i bruk ved anlegget. Det ble videre opplyst at anlegget ble bygget i 1987, og at det ikke er PCB-holdige vinduer i anlegget.

Gebyr for inspeksjonen

Fylkesmannen er fra 1. august 2007 pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Hole avløpsanlegg er plassert i risikoklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 10 500 i gebyr for inspeksjonen, jamfør forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

6. Oppsummering:

Ved oppsummeringsmøte ble avvik og anmerkninger gjennomgått og prioriteringer av tiltak drøftet. Det var enighet om at man finner løsninger for å forbedre systemet for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet i kommunen med utgangspunkt i rapporten og vil sørge for systematisk å vedlikeholde egne rutiner for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet til enhver tid.

Tilbakemelding:

Tilsynsetaten ber om en skriftlig tilbakemelding innen **3 uker** om hvordan avvik og anmerkninger vil bli rettet (Handlingsplan som inneholder type tiltak og når planlagte tiltak forventes gjennomført).

Foreligger ikke en tilfredsstillende tilbakemelding innen fristen utløp vil tilsynsmyndigheten fatte **vedtak om pålegg**. (Hvis rapporten inneholder bare anmerkninger kan vi bare anmode om en tilbakemelding på grunn av at anmerkninger ikke kan følges opp med pålegg)

For Arbeidstilsynet Indre Østland

Jan Wulfsberg Muggerud
Tilsynsleder

Unni Hauk Bjerkeli
Leder av tilsynet

Kopi til: Tilsynsdeltakere fra de andre etatene
Hovedverneombudet

Adresse for tilbakemelding fra virksomheten:

Arbeidstilsynet Indre Østland
Postboks 4193
2307 Hamar

Kontaktpersoner for fagspørsmål etter tilsynet:

Navn	E-post	Tlf. sentralb.	Direkte tlf Mobil	Telefaks
Håkon Dalen Fylkesmannen	hda@fmbu.no	32 26 66 00	32 26 68 26 / 41 47 23 61	32 26 66 52
Unni Hauk Bjerkeli Arbeidstilsynet	Unni.bjerkeli@atil.no	815 48 222	97 17 10 89	32 81 20 85
Åsmund Fleten Ringeriks-Kraft	asmund.fleten@ringeriks-kraft.no	32 11 95 00	32 11 79 76 / 90 91 37 85	32 12 88 83
Arne Helle Ringeriks-Kraft	Arne.helle@ringeriks-kraft.no	32 11 95 00		32 12 88 83
Bodil M. Larsen Brannvesenet	Bodil.larsen@ringerike.kommune.no	32 11 79 70	93 01 41 67	42 12 43 30